

36577 Wijziging van de Wet hersteloperatie toeslagen en van de Wet aanvullende regelingen hersteloperatie toeslagen, houdende aanpassingen in de hersteloperatie toeslagen van bepaalde termijnen, van de peildatum voor brede ondersteuning voor gedupeerden in het buitenland en van de nabestaandenregeling (Wet aanpassing termijnen en nabestaandenregeling hersteloperatie toeslagen)

Nr. 19 Brief van de staatssecretaris van Financiën

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 12 november 2024

Met deze brief ga ik in op de quick scan van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) op het gewijzigde amendement Van Dijk met betrekking tot de brede ondersteuning.¹ Op 11 november jl. heb ik deze quick scan ontvangen: ik dank de VNG voor de snelheid waarmee deze is opgesteld. In het licht van het wetgevingsoverleg dat ik vorige week met de vaste Kamercommissie voor Financiën heb gevoerd, en de stemmingen van vandaag over het wetsvoorstel Wet aanpassing termijnen en nabestaandenregeling hersteloperatie toeslagen, deel ik de quick scan hierbij als bijlage met uw Kamer, samen met een korte nadere toelichting.

Al in het voorjaar heeft de VNG aangegeven dat de uitvoering van de brede ondersteuning onder druk staat. Na dit signaal is gezamenlijk actie ondernomen om de brede ondersteuning toekomstbestendig te maken. Met grote zorgvuldigheid zijn termijnen voor de brede ondersteuning vastgesteld, na intensieve consultatie met ouders, kinderen, gemeenten en andere betrokkenen. Het doel hiervan was om gedupeerden in een kwetsbare situatie zo veel mogelijk duidelijkheid en voorspelbaarheid te bieden—een wens die ook door uw Kamer werd onderschreven.

Het gewijzigde amendement Van Dijk stelt voor om de duur van de brede ondersteuning wettelijk individueel te koppelen aan de afronding van het financieel herstel. Hierdoor krijgt de gedupeerde weliswaar ruimer de tijd, maar geeft de gemeente minder ruimte

¹ Het gewijzigde amendement van Dijk ter vervanging van Kamerstuk 36 577, nr. 12 over de brede ondersteuning niet beëindigen zolang de financiële compensatie niet is afgerond, Kamerstukken II 2023/24, 36 577, nr. 17.

om de ondersteuning op een voorspelbare manier te plannen. Dit kan tot verdere capaciteitsdruk bij gemeenten leiden en staat op gespannen voet met de wens van eenieder om alle gedupeerden snel en goed te helpen. Daarnaast onderschrijf ik volledig de intentie van het amendement om maatwerk te bieden, maar gegeven alle andere mogelijkheden voor gemeenten is het amendement niet noodzakelijk om dat doel te bereiken.

In de bij deze Kamerbrief meegestuurde quick scan gaat de VNG nader in op deze verschillende elementen, aan de hand van twee kernpunten: brede ondersteuning voor iedereen die er recht op heeft en flexibiliteit binnen de bestaande regeling.

Brede ondersteuning voor iedereen die daar recht op heeft

De VNG licht in haar quick scan toe dat de tweejaarstermijn niet is bedoeld om vanuit gemeentelijk perspectief 'de deur dicht te gooien'. Deze is juist noodzakelijk om toegang te kunnen bieden aan de gehele doelgroep. Zonder duidelijkheid over de duur van de regeling, komt de beschikbare capaciteit niet ten bate aan de gehele doelgroep en krijgen niet alle ouders en kinderen de hulp die zij nodig hebben.

Flexibiliteit binnen de bestaande regeling

De voorgestelde tweejaarstermijn is een termijn voor het opstellen van een compleet plan van aanpak. Deze termijn geldt voor het vaststellen van aanspraken en afspraken, maar vormt geen belemmering voor de termijnen voor de duur van de daadwerkelijke ondersteuning, die zo nodig langer kan doorlopen. De brede ondersteuning blijft in het voorliggende wetsvoorstel beschikbaar en flexibel genoeg om maatwerk te bieden waar nodig, eventueel ook met aanvullende ondersteuning vanuit reguliere gemeentelijke hulpverlening.

Daarnaast noemt de VNG één specifiek knelpunt dat de uitvoerbaarheid van het amendement belemmert: gegevensuitwisseling.

Gegevensuitwisseling

Het amendement vereist een nauwe koppeling tussen het financiële herstelproces en de brede ondersteuning. Op dit moment krijgen gemeenten enkel de contactgegevens van ouders die brede ondersteuning willen en het gegeven als een ouder definitief niet als gedupeerde wordt erkend. Het verbinden van het financiële herstelproces met de brede ondersteuning brengt verdergaande gegevensuitwisseling en uitvoeringsgevolgen met zich mee, waarvoor op dit moment een wettelijke grondslag

ontbreekt. Om deze in kaart te brengen, moet binnen het Ministerie van Financiën en in overleg met in ieder geval de VNG en de Uitvoeringsorganisatie Herstel Toeslagen (UHT) eerst onderzocht worden wat deze gevolgen zijn.

Ten slotte doet de VNG in haar quick scan drie aanvullende suggesties voor de hersteloperaties. Deze raken niet direct aan het nu voorliggende amendement, maar uiteraard blijf ik over deze voorstellen met de VNG en andere betrokkenen in overleg. Als hier aanleiding voor is zal ik ook uw Kamer hierover informeren.

Concluderend waardeer ik de intentie van het gewijzigde amendement van lid Van Dijk, maar acht ik de voorgestelde aanpassingen niet wenselijk en lastig uitvoerbaar. Met het voorliggende wetsvoorstel blijf ik met volle focus en energie samen met gemeenten, de VNG en andere betrokkenen bouwen aan een mensgerichte en rechtvaardige hersteloperatie.

De staatssecretaris van Financiën,
N. Achahbar